Il- Vokali u l-Konsonanti

1. L-alfabett Malti fih 30 ittra: **6 vokali u 24 konsonanti**

a	**b**	**ċ**	**d**	**e**	**f**	**ġ**	**g**	**għ**	**h**
ħ	**i**	**ie**	**j**	**k**	**l**	**m**	**n**	**o**	**p**
q	**r**	**s**	**t**	**u**	**v**	**w**	**x**	**ż**	**z**

Importanti li niftakru li l-*għ* u l-*ie* huma ittra waħda!

2. Il-vokali huma: **a, e, i, o, u, ie**

i. Il-vokali ***ie*** tinkiteb darba waħda biss f'kelma. Dejjem żomm l-aħħar ***ie*** tal-kelma.

Eż: missirijiet **mhux** missierijiet bibien **mhux** biebien

ii. Meta kelma tispiċċa bil-vokali, l-**i** tal-kelma ta' wara tinbidel f'**j** u l-**u** tinbidel f' **w.**

Eż: Ħarqu **j**dejhom; Beda **j**salli; Qablu **w**koll

iii. Importanti li ninnutaw li **2 vokali fejn vokali jistgħu joqogħdu**:

Eż: **poeta**; **egoist**; **maesta** (Dan huwa kliem li ġej mit-Taljan)

Niktbu **j** jew **w** bejn il-vokali għax il-kliem ikun ġej mill-Ingliż!

Eż: **wajer**; **plejer**; **xawer**

Vokali ħdejn vokali joqogħdu wkoll f'sentenzi:

Eż: Kienu veru importanti;

Aħna interessati nixtruhom

3. Insibu konsonanti **rotob** u dawk **qawwija**. Il-konsonanti rotob huma: **p, t, k, f, s, x, ċ, ħ.** Dawn ngħidulhom hekk għax jitnisslu bil-ħlewwa.

Il-konsonanti qawwija huma: **b, d, ġ, g, għ, h, v, ż**. Dawn għandhom ħoss qawwi.

Il-konsonanti rotob u qawwija jixxiebhu u kultant jinstemgħu l-istess.

Qawwija		**Ratba**		**Qawwija**		**Ratba**
b	tinstema'	p		v	tinstema'	f
d	tinstema'	t		ġ	tinstema'	ċ
g	tinstema'	k		ż	tinstema'	s
għ/h	tinstema'	ħ				

Meta jkollok diffikultà liema ser tikteb, oħroġ il-femminil jew il-plural.
Eż: ħobż għax ħobża; nerv għax nervituri

4. Il-konsonanti xemxin huma: **ċ, d, n, r, s, t, x, z, ż**
Innota li meta tpoġġi l-artiklu quddiem kliem li jibda b'konsonanti xemxin (l-) tal-artiklu tinbidel u ssir konsonanti xemxija.
Eż: is-sufan mhux il-sufan; in-nannu mhux il-nannu

ii. Il-konsonanti qamrin huma: **b, f, ġ, g, għ, h, ħ, j, k, l, m, p, q, v, w**

5. Il-konsonanti dgħajfin huma: **j** u **w**

i. Dawn jissejħu dgħajfin għax f'xi każi jaqgħu jew jinbidlu. Il-**j** tinbidel f'**i** u l-**w** tinbidel f'**u**.
Eż: Toni **j**mur kuljum; Toni kien **i**mur kuljum
Pawlu **wi**żen kollox; Kif **u**żint indunajt.

ii. Il-konsonanti dgħajfin, biex jinkitbu doppji ħdejn xulxin, iridu vokali qabel u wara.
Eż: me**jj**et imma me**j**ta; se**jj**aħ imma se**j**ħet

iii. Importanti li niftakru li l-konsonanti dgħajfin **j** u **w** ma joqogħdux fis-sekwenza ta' **ij** u **uw** jekk warajhom ma tiġix vokali.
Eż: m**ij**a mhux mijja; z**ij**a mhux zijja; pr**uw**a mhux pruwwa.